

SEXTING

Slovo sexting je složeninou vzniklou ze slov sex a textování = elektronické rozesílání textových zpráv, fotografií či videa se sexuálním obsahem. Tyto záznamy (fotografie, video) jsou pak často zveřejněny na internetu – zejména dojde-li k ukončení vztahu mezi mladistvými.

V posledních 5 letech sexting v populaci dětí narůstá.

8–15%

českých dětí
provozuje
sexting

Zdroj: Výzkum rizikového chování
českých dětí v prostředí internetu
(E-bezpečí, Seznam.cz).

hrozbami jaksi „druhým plánem“. Přihlašují je na řadu různých uměleckých, sportovních či vědeckých kroužků. Paradoxně podle některých studií jsou to právě děti s vysokým zaplněním volného času, které jsou nejčastěji oběťmi počítačového násilí. Často umí dobře jezdit na koni a hrát fotbal a malovat džbánky, ale na internetu mají málo zkušeností a jsou dost naivní. To je chybou rodičů – chybou školy je pak skutečnost, že je často podceňován význam prevence. Ne že by se školy nesnažily. Často objednávají různé kurzy, v rámci kterých děti projdou v jednom dni šesti-hodinovým kurzem se spoustou informací. Problém je, že po jedné dvou hodinách už v podstatě nevnímají. Sedí ve třídě s vydýchaným vzduchem a kdosi vepředu vyjmenovává padesát situací, na které by si měly dát pozor... Podstatně lepší jsou projekty, ve kterých se třeba se třídou natočí spot o bezpečném internetu, kde si část dětí zahraje, část je za kamerou, část stříhá... Je to náročné logisticky i finančně, ale pamatují si z nich podstatně víc.

Mluvil jste o tom, že se rodiče s dětmi nebaví o internetu, protože mají obavy, že se v tématu jejich děti orientují lépe než oni. To je názor, který se objevuje už dlouho, ale platí stále, že děti už jsou digitální generace a rodiče jen digitální přistěhovalci?

Možná internet už využívají podobně, ale děti mají méně zábran při experimentování. Pro ně není problém stáhnout do mobilu za měsíc padesát appek a pak je zase odinstalovat a stahovat další. I mně se stane, že děti mluví o aplikacích, o kterých jsem neslyšel, ale ony je běžně používají. Chce to ale čas, který rodiče nemají, ti se etablovali na Facebooku, kde už ale jejich děti nejsou. Objevili Tik Tok, o kterém se mluví jako o prostředí nejmenších dětí, ale podle statistiky je na něm víc dospělých než dětí... Vzniká řada

ZÁKONY

V České republice může být sexting nelegální – pokud totiž dítě pořizuje vlastní intimní materiály, může se dopouštět výroby dětské pornografie – podle právního paradoxu totiž dítě starší 15 let sice může mít sexuální styk, ale až do 18 let se u něj nesmí natáčet, fotit či pořizovat jiný záznam.

streamovacích služeb za peníze – a každé dítě se chce prosadit, proslavit. Vystavuje svoje videa, a to konečně může být zdrojem kyberšikany nebo vydírání. Vytvářejí instagramové stránky, sbírají lajky, přesvědčují kamarády, aby je sdíleli, točí virální videa, která jsou často skutečně za hranou, nebezpečná. Pak ale mívají problém s tím, aby unesly rizika, která s tím souvisejí, třeba stále častější stalking. Děti nejsou připraveny na to, že by mohli začít pronásledovat. Proti tomu není jednoduchá obrana.

O kyberšikaně, sextingu se mluví hodně. Stranou zůstávají jiná internetová rizika – kybergrooming (psychická manipulace dítěte dospělým), kyberstalking (pronásledování), netolismus (závislost)...

Zmínil jsem i vydírání – s tím má zkušenost až 8 procent dětí, to je hrozná moc. Kybergrooming patří k jedním z nejzávažnějších způsobů zneužívání dětí prostřednictvím internetu. Přestože je celkem vzácný, počet takto napadených dětí roste hlavně proto, že se bojí svěřit, možná nevědí komu, možná se stydí. Je nutné s nimi o tom mluvit, aby se nenechaly překvapit.

JAK POSTUPOVAT

- Když se s někým nechcete bavit, nebavte se. Využijte možnosti blokace.
- Útočícího nemažte z přátel a závadný obsah nikdy neodstraňujte.
- Nepokračujte v závadné komunikaci.
- Uchovejte si důkaz (záznam komunikace, screenshot,

SMS apod.) pro případné oznámení na policii.

- Obratě se na administrátora stránky.
- Na linku 158 se obračejte pouze v případě ohrožení majetku, zdraví nebo života.
- Poučte své děti, aby se Vám svěřili s jakoukoliv podezřelou komunikací.

Jak mohou školy žákům vysvětlit nebezpečí, která se za monitorem skrývají?

Řada učitelů má o vzdělávání v této oblasti zájem, účastní se i konferencí, kterých je pořádáno opravdu hodně. Některé z nich jsou i praktické a kvalitní, problémem jsou spíš ty „povídací“, kde se učitel možná dozví paragrafy a oficiální postupy, ale není in, neví, co je možné v případě problémů opravdu udělat, aby to fungovalo. Asi nejlepší semináře organizují velcí operátoři, firmy, které s těmito problémy pracují denně, znají aktuální trendy. Než na ně zareagují ministerstvo školství a jeho organizace, trvá to podstatně déle. Pochopitelně nejbliž k praxi jsou asi učitelé informatiky. Problém je, že na konferencích vidím obvykle stále stejné tváře, učitele, kteří už tolik vzdělávat nepotřebují. Říká se, že výborné je, když získá škola grant a školení se zúčastní všichni. Nevím, když pak vidím ty otravné obličeje nad podpisovou listinou... Na druhou stranu jsem zažil spoustu super projektů, které ve školách vznikly a které jak učitelům, tak žákům i rodičům oprav-

RADA:

Pokud si nejste jisti, že je osoba na druhé straně tou, za kterou se vydává, požádejte ho o vytvoření konkrétní fotografie. Na ní by měl být zachycen s cedulkou, na které bude napsán vámi požadovaný text. Tuto fotku chťejte do pěti minut.

WEBCAM TROLLING

je zjednodušeně zneužití webkamery, kterou jsou v současnosti vybaveny téměř všechny mobilní telefony, tablety a notebooky. Pachatel v rámci webcam trollingu místo reálného obrazu ze své vlastní webkamery dítěti promítá (prostřednictvím speciální aplikace) předtočenou smyčku, snadno tak dokáže zamaskovat svou vlastní identitu a přinutit dítě k různým druhům aktivit. Ty si nahrává a může je snadno zneužít, rozšířit materiál po internetu.